GLAS SVOBODE.

Slovenci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Štev. 26 | **Chicago, Ill. 24. junija 1904.** | **Leto III**

Vsem c. gg. naročnikom.

Z dnem 1. julijem stopi "Glas Svobode" v drugo polletje tretjega letnika. Kako so nasprotniki svobode in prijatelji srednjeveške teme, zakleti sovražniki produktivnih slojev delovali, da bi uničili edini list, ki se bori za boljšo bodočnost delavnega ljudstva, za svobodo, jednakost in bratstvo.

Gospodje, ki nosijo ljubezen do svojega bližnjega le na jeziku, so zlorabljali leco in spovednico, posluževali so se najpodlejšega obrekovanja, da bi zatrli edini svoboden list, ki je zapisal na svojo zastavo resnico in pravico.

Delavci, obrtniki in trgovci! V tem boju ste spoznali kako dobro orožje je svobodno časopisje, ki odkrito in neustrašeno zastopa vaše koristi proti vsevničujočemu zmaju — kapitalizmu. Ako hočete temu orožju ohraniti njegovo ojstrino, ako hočete to orožje poboljšati s tem, da bode list izhajal dvakrat v tednu, potem morate točno odračunjevati naročnino, zajedno pa nabirati naročnikov.

List stane na leto le $1.50. To malenkost lahko pogreši vsakdo, če pomisli, da list nevstrašeno zastopa koristi njegove proti sedanjemu izkoriščevalnemu sistemu, ki je zakrivil, da velikanska množica delavnega ljudstva živi v bedu in siromaštvu, kopica lenuhov se pa masti o žuljih in sragah ljudstva.

Slovenski delavci, obrtniki in trgovci! Ako hočete, da nam bode kedaj sijalo solnce svobode, potem agitujte za vaš list, v katerem se zrcalijo vse vaše težnje in želje. — Vsi za jednega v sili, jeden za vse v smrt. To bodi naše geslo in zmagali bodemo.

Uredništvo in upravništvo "Gl. Sv."

Socializem in njegovi obrekovalci.

Razlastitev malih obrtnikov in posestnikov je za socialiste brezpomembna. To je le strašilo, s katerim nasprotniki socializma strašijo male obrtnike in posestnike. Socialisti so njih prijatelji, ker so prijatelji delavnega ljudstva, zajedno pa smrtni sovražniki velekapitalistov. Le veleposestniki in veleindustrialci so pravi nasprotniki malih obrtnikov in posestnikov, ker stremijo po njihovi posesti.

Socialisti dobro vemo, da se velekapitaliste ne more kar čez noč razlastiti, da se bode zvršila razlastitev počasi potom razvoja,, da bode prišel čas, ko bode delavno ljudstvo zahtevalo lastninsko pravico do svojih izdelkov. Pojem delavnega ljudstva o imetku bode zatrl kapitalistične nazore o imetku. O odstranitvi imefka sploh ni govora nikjer, nad oznanjeno spremenitvijo se pa tudi nihče ne bode spodtikal. Razvoj človeštva, ki stremi po dovršeni popolnosti, se ne bode ustavil pred lastninskimi razmerami. Kdor bi zahteval, da naj zastane razvoj človeštva, je norec. Lastninske razmere se vedno spreminjajo ter popolnujejo. Kdor bi primerjal današnje lastninske pravice z onimi za starodavnega suženjstva, priznati bi moral, da so današnje boljše in pravičnejše. Pod razvalinami mezdnega dela in velekapitalističnega gospodstva bodo ležali zadnji ostanki nekdaj obstoječe sužnosti. Svobodni bodo vsi ljudje in delavnemu ljudstvu ne bode nihče kradel njegove lastnine.

Sedaj naj še kdo reče, da ni resnica na strani socialistov. Gotovo bodo slovenski delavci in mali obrtniki pritrdili socialistom, kajti slovenski narod razume, kje je resnica, kje laž, kje obrekovanje!

"Da, vse potrdim socialistom, ali z mnogoženstvom in svobodno ljubeznijo, katero hočejo vresničiti socialisti, nočem imeti opravka!" Tako bode rekel marsikdo, ki je slišal zgoraj omenjeno obrekovanje iz blagoslovljenih ust.

Ali so socialisti v resnici prijatelji mnogoženstva? — Ne! Socialisti so nasprotniki mnogoženstva, prostitucije sploh, ki v današnji človeški družbi lepo procvita. Socialisti pravijo, da bi se le tedaj sklenil zakon, če moža in ženo veže prava ljubezen. Kolikrat odločuje pri zakonu le denar, druzega pa nič. Taki zakoni postanejo pravcati pekel. Zatorej je popolnoma umevno, da se taki zakon tudi lahko razveže. Kjer ni ljubezni, se jo ne da tudi izsiliti.

Za to so pa tudi socialisti nasprotniki prostitucije, ki je sramota za današnjo človeško družbo. Čas bode prišel, ko ne bodeta revščina, ne zlato kapitalistov prisilila dekleta, da bi prodajala svoja telesa.

Kdo živi dandanes še v zakonu? Edino delavno ljudstvo pozna še svetost zakona! In pod kacimi težkočami! Po dnevu delata oče in mati, otroci so pa brez varstva, brez nadzorstva. Ali je čudo, če se hudodelstva množe, da se toliko ljudi pogubi v družavbnem blatu?

Ali so socialisti zakrivili, če bogatini poleg svojih žen, obdarjajo razne svoje priležnice s sijajem in komfortem, če kapitalisti posestnikom bordelov vsipajo zlato v njih žepe? Tudi ne!

Dandanes se nenravnost razširja povsod, ker jo bogati postopači obsipajo z dárovi. Tudi iz tega moralnega močvirja bode delavno ljudstvo moralo dvigniti človeštvo.

Taki so nazori socialistov o deljtvi, o mnogoženstvu in o vseh važnih zadevah, ki posezajo globoko v človeško življenje.

Ako bi socialitsi za delavno ljudstvo nič druzega ne imeli kakor tolažbo, da bode socializem svet odrešil, bi bila to slaba tolažba. Duhovniki raznih ver so narode že prevečkrat varali z boljšim življenjem na drugem svetu. Narodi so siti tacih tolažeb, narodi hočejo pozitivne vspehe za časa življenske dobe.

Socialisti so dandanes edina stranka, ki ima resno voljo že v okviru današnje človeške družbe zboljšati bedni gospodarski položaj delavnega naroda.

Jaz nočem tu razvijati socialističen prograv, vendar je pa potrebno, da se nekatere točke omenijo.

Ako organizovani delavci zahtevajo povišanje plače, tedaj mislijo mali obrtniki, da so oni najbolj oškovani, dasi vsakdo vé, da jim največ škodi velekapitalistična konkurenca. Ako vprašamo male obrtnike, če žive o dohodkih lastnega dela in o delu pomočnikov, tedaj nam morajo pritrditi. Uvideti morajo če rastejo plače, da se mora zboljšati tudi njih položaj. To ima tudi svoj vzrok! Očividno je, da mali obrtniki ne žive le o delu pomočnikov temveč tudi o svojem lastnem delu. Iz tega sledi, ako večina delavcev živi v slabih razmerah, da te razmere vplivajo tudi na obrtnike in trgovce — mala trgovina in obrt propadata. Kdor dela, da se preživi, ima skupne interese z mezdnimi delavci, njegova dolžnost je, da gre skupno z delavci v boj proti kapitalu.

Sploh pa nihče ne more zameriti delavcem, da svoje edino blago — delavno moč, prodajo za tako visoko ceno, kakor le morejo. Tako dela vsaki trgovec in vendar mu nihče ne zameri.

Koristi delavnega ljudstva so solidarne. To se večkrat pokaže, če delavci stavkajo, ker so simpatije malih obrtnikov in trgovcev na strani stavkujočih delavcev. Nizke delavske plače pritiskajo tudi na gospodarski položaj kmečkega stanu, ker je kmet primoran, da proda svoje pridelke pod ceno.

Istotako slabe gospodarske razmere so tam, kjer je še izvanredno dolg delavnik v navadi.

Socialisti zahtevajo osemurni delavnik, da se zniža armada brezposelnih delavcev, ki vpliva na delavske plače.

Ako hočejo socialisti uresničiti svoje zahteve, potem se mora narod najprvo organizovati. Ako se posamezni človek zanaša le na svojo lastno moč, je ta moč piškava in trhla. Ako pa se ljudje združijo, da branijo svoje interese, tedaj postanejo nerazrušljiva sila. Posamezno palico lahko zlomi človek, butaro palic pa ne more zlomiti nihče.

Socialisti so dandanes lahko ponosni na svoje delo. Skoraj v vseh kulturnih državah že imajo svoje zastopnike v državnih zborih. Kdor je zasledoval delovanje socialistočnih državno zborskih poslancev, bode tudi pritrdil, da si ti možje vedno delovali le v korist delavnega ljudstva, ki s svojimi žulji in sragami živi višjih deset tisoč. Govori socialističnih zastopnikov so še vselej zadeli v črno.

Kako mlado je še socialistično gibanje! Komaj 40 let je minolo, ko so pričeli apostoli socializma oznanjevati nov gospodarski nauk. Preganjali so jih, obrekovali, metali v ječe, v Španiji celo mučili — a pomagalo ni nič. In danes? Povsod, kjer žive naobraženi narodi se ideja socializma razširja bliskovito.

Vsak otrok lahko razume, da ideja za katero gredo nešteviini tisoči v boj, ne more biti slaba — da je zdrava in koristonosna za delavni narod — za vse človeštvo sploh.

Ako mi vidimo, kako podivjana kapitalistična druhal vlada v Coloradi, kjer se mirne delavce strelja, kakor zajce in srne, potem je naša sveta dolžnost, da podvojimo socialistično agitacijo, če hočemo odstraniti krivice, katere vživa miroljubni narod — na milost in nemilost izročen kapitalističnim krvnikom.

Slovenski kmetje, delavci, obrtniki in trgovci odločite se! Ako ste se prepričali, da socialisti bijejo boj za pravice naroda, za zboljšanje slabega gospodarskega položaja, potom zakona z glasovnico v roci, potem se jim pridružite. Kdor ne more delovati javno, naj deluje na tihem. Vsako delo bode rodilo sad, ki bode koristil našim potomcem, če ga že mi ne bodemo uživali.

Povejte svojim brezbrižnim tovarišem, da je socialistična stranka jedina ljudska stranka, ki zahteva za vse ljudi brez razlike na spol, narodnost, vero in stan jednake pravice. Vam velekapitalistom in veleposestnikom pa kličem, da bodete želi večjo čast, če postopate proti svojim lastnim interesom ter se nam pridružite v boju za kulturo in napredek človeštva.

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Car, batjuška je izjavil, da bode nadaljeval vojno z Japonci, če je treba žrtvovati tudi 1 milijon vojakov. Mnogoslavljeni knežji zagovornik razoborožbe se je pokazal sedaj v pravi podobi. 1 milijon vojakov hoče žrtvovati, da bi zadovoljil njegovi slavohlepnosti ter se maščeval za izgube, prizadete po Japoncih.

Radovedni smo, če se bode sploh zvršilo? Morda bode vendar ruski narod, ki sedaj povsod povzdiguje glas proti carizmu, zaklical: Do tukaj in ne naprej!

Ako je potrebno, da teče človeška kri, potem naj teče za svobodo, ne pa za podjarmljenje druzih narodov . . .

Iz Tokia se poroča, da je vladivostoško brodovje potopilo v korejanski morski ožini nekatere japonske prevozne parnike, na katerih so bili ukrcani japonski vojaki. Vladivostoška eskadra je zopet utekla v Vladivostok.

Japonci so potisnili generala Stakelberga nazaj proti glavni armadi. Rusi so izgubili 2000 mož in 14 topov, Japonci pa 1000 mož.

Japonski prevozni parnik Katsuno je trčil na višini Muji ob prevozni parnik Jamatokan. Prvi se je potopil.

General Kuroki in Oku se pripravljata za napad na generala Kuropatkina.

Hector Fulger, poročevalec lista "Indianapolis News", ki je bil pet dni jetnik v Port Arthuru, poroča, da je Port Arthur dobro preskrbljen s živili in drugimi vojnimi potrebščinami. Kitajske ladjice prihajajo dan, za dnevom s živili v luko. Japonska blokada je nepopolna, zdravstveno stanje vojaštva je pa izborno.

Generalni štab ugovarja, da se vrši pri Hajčengu večja bitka.

Poročevalca časnika "World" so Rusi ustrelili, ker so ga smatrali za ogleduha.

Rusija.

"Osvobošdenje" poroča, da so vojaški gojenci v vojaški šoli v Petrogradu v noči dne 29. aprila uničili podobe Aleksandra III. in Nikolaja II. Policija je vzela takoj to zadevo v roke, a dognala ni nič.

Grof Bobrikov, guverner na Finskem se bori s smrtjo v bolnici. Sin finskega senatorja Schaumana ga je ustrelil v trebuh.

Kdor seje prepir, žanje vihar. To lahko trdimo o Bobrikovu, ki je z brutalno silo zatiral narodno gibanje Fincev. Kdor je pazno zasledoval, kako nečuvano in brezobzirno se je postopalo napram zajamčenim narodnim pravicam Fincev, je bil prepričan, da se prej ali slej najde maščevalec, ki se bode kruto maščeval za muke, koje je prestal narod. Tudi na Bobrikovu se je uresničil pregovor starih Rimljanov: Sic semper tyrannis!

Nemčija.

V Koblencu je obsodilo vojno sodišče lajtnanta Angerstelna na 20 mesecev ječe, ker je ukradel in prodal 87.000 nabojev.

Avstrija.

Poročajo nam, da se bliža žebljarski zadrugi v Kropi na Kranjskem polom. To zadrugo so ustanovili znani klerikalni agitatorji dr. Krek, Gostinčar et consortes. Zadruga je bila že pri ustanovitvi mertvo rojeno dete, kakor vse druge klerikalne gospodarske organizacije.

Ameriške vesti.

Iz dežele lopovov.

Šerif Rutan je izročil Moyera, predsednika rudarske organizacije detektivom, da ga odvedejo v Telluride, kjer bode zatožen radi razstrelbe v rudniku Vindikator, dasi je dokazano, da so kapitalisti sami naročili razstrelbo.

Haywood, tajnik rudarske organizacije poroča, da je rudarska organizacija pri necemu bankirju v Denveru vložila $2.500 v ta namen, da bi dobivale žene in otroci izgnanih rudarjev podporo. Trgovec, ki je hotel ženam in otrokom deliti podporo je dobil od podivjane Citysen's Alliance povelje, da mora takoj prenehati z delitvijo, ker drugače mu bodo porušili prodajalno.— Ta zadnji junaški čin kapitalističnih roparjev govori dovolj jasno; kdo provzroča nemire v toliko nesrečni državi Coloradi. Če bi delavci, kaj sličnega storili, potem bi kapitalisti in njih zavezniki — duhovniki vpili po vsej državi po krvniku. Tako se pa ne bode nič zgodilo! Saj se gre tu za žene in otroke vbozih rudarjev. — Rudečica oblije poštenega človeka, če se dandanes spominja, da živi v svobodnih Zdr. državah.

Grozna nesreča v New Yorku.

Dokazano je, da ni nihče drugi zakrivil grozno nesrečo na izletnem parniku "General Slocum", o kateri smo poročali v zadji številki, kakor kapitalistična požrešnost.

Rešilne oprtovnice so bile vse gnjile. Ako se jih je človek le dotaknil, je pluta razpadla. Rešilni plavi so bili tako trdno privezani, da jih v naglici niso mogli pripraviti za rešilno akcijo.

Javno mnenje je vsled te velikanske katastrofe silno razburjeno. Vse zahteva zadoščenja. Ostalo bode najbrže pri starem.

Kaznovali bodo kapitana in mornarje, pravim krivcem, lastnikom parnika se pa najbrže niti las ne bode skrivil na glavi. — Taka je pravica v današnji človeški družbi.

Gospodje v talarju bodo pa rekli: Bog je dal, bog je vzel. O maščevalnosti božji ne bodo mogli govoriti, ker so bile žrtve večinoma nedolžni otroci. Zavijali bodo oči ter govorili o skrivnostnih in čudnih potih božjih, da bodo še v prihodnje lahko strigli ponižne in verne ovčice. V resnici je pa le zabitost teh ovčic skrivnostna in čudna, ker se puste voditi za nos od navadnih ljudij, ki s praznimi bajkami polnijo svoje žepe.

Profesor odstavljen.

Dne 17. junija so na državni univerzi v Denveru, Colo., odstavili profesorja Josipa Reeda, najboljšega in najbolj poznanega zgodovinarja na zapadu, ker simpatuzuje z delavci.

"Mi nazadujemo, mesto napredujemo — v vzgoji in civilizaciji," je rekel profesor. "Delovanje guvernerja Peabody-a nas tira nazaj, v tiste grozne čase nazaj, ko so vladali Stuarti, ko se je kraljevi vsegamogočnosti klanjalo vse."

Modra kri na prodaj.

Pred dnevi je prinesel časnik "Times" v Londonu kratko oznanilo, v katerem se vabi premožnejše ljudij, da lahko vsakdo za okroglih $20,000 spremeni svojo rdečo kri v modro — da lahko iz navadnega človeka postane človek in pol — baron.

List "Chronicle" pa poroča, da se je za to "čast" takoj zglasil neki Silas K. Mc Carthy, po poklicu mesarski kralj v Chicagi. Človek bi smatral vso zadevo za šalo, ako bi v listu "Times" ne stalo s črnim na belem, da debeli in požrešni, portugalski kralj prodaja naslove, da bi napolnil svoje prazne blagajne. Istotako verjetno je, da se je takoj prijavil za baronovski naslov neki domišljavi in neumni čikaški mesar, ki se je naveličal prestavljati svojega rojstva kosti po svetu kot navadno živinče ter bi bil rad povišan mej živino prvega razreda.—

Kapitalistični manevri.

Pred meseci dni je odpustila "Lake Shore železniška družba okolu 1000 delavcev v svojih delavnicah in na progi. Tej je sledila "Pennsylvania Railroad Co." tudi s kakimi 1400 ljudmi. Sedaj pa poročajo časniki, da je pričela odpuščati "Erie Railroad Co." delavce v delavnicah in na progi. Vsled tega postopanja ameriških železniških kraljev so pričele mej našim narodom krožiti razne govorice. Jedni menijo, da se bliža gospodarski polom, drugi zopet, da so volitve pred durmi.

Da, volitve so pred durmi!

In kapitalisti se poslužujejo že sedaj svojega najostrejšega orožja proti delavcem, da bi jih prisilili glasovati po njihovi volji. Ta brutalni nastop lopovskih kapitalistov mora vsacega količkaj mislečega človeka privesti do spoznanja, da se mora tem ljudem vzeti gospodarsko moč, katero izrabljajo le v ta namen, da imajo druge produktivne sloje ne le v gospodarski, temveč tudi v politični sužnosti.

Kdo zida cerkve?

James J. Hill, solastnik in predsednik družb "Northern Securities Co." in "Great Northern Railroad Co." je daroval poldrugi milijon za škofijsko cerkev. Gospa Hillova je pred leti darovala $500,000 za gradnjo semnišča v Groveland parku. Kasneje sta pobožna gospod in gospa Hill v ta namen darovala še $250,000. Tako vsaj poroča "Amer. Slov". v 22. št. t. l.

Sedaj se nam pa poroča z druge strani, da je isti James Hill zapovedal vsem poslovodjem tovornega in potniškega obrata, da naj prihranijo poldrugi milijon čistega prebitka v svojih oddelkih. No, sedaj pa naj še kdo reče, da katoliški milijonarji niso "brihtni" ljudje. Najprvo darujejo denar za katoliške trgovske hiše, da jih nebeški agentje hvalijo po listih kot radodarne katoliške može, ki naj bi bili vsacemu katoličanu pravcati vzor, potem pa oskubijo svoje delavce in občinstvo s znižanjem plač in povišanjem voznega tarifa do kostij, da ne trpe v svojem mošnjičku škode. Kako dolgo bode še ljudstvo vzdeževalo današnji kapitalistični proizvajalni sistem, ki omogočuje tovarniškim baronom, da si z ljudskimi sragami in želji grade spominske stavbe. Čas je, da se ljudstvo vzdrami v jeseni ter odvzame siti gospodi vladarsko moč, katero ta izrablja sebi v korist, ljudstvu pa v škodo.

Socialističen shod.

Dne 25 t. m. ob 8. uri zvečer bode v Narodni Dvorani 587S. Centre Ave. javen ljudski shod, katega priredi čikaški socialni klub. Na dnevnem redu sta točki: Kaj je socializem? Kako naj se organizujemo?

Slovenski delavci! Naše plače od dne do dne padajo. Velika ameriška republika vrlih in svobodnih mož nima za delavce druzih socialnih preosnov kakor izkoriščanje moči delavnega ljudstva do skrajnosti ter bodala in puške miličarjev. Ako hočete, da se te krivice odstranijo, pridite na shod, da se posvetujemo in organizujemo proti lopovstvom v današnji človeški družbi. Vaše geslo mora biti: V soboto zvečer vsi slovenski delavci v "Narodno dvorano" na shod.

Odbor.

MESTO CHICAGO.

Naša gospodarska organizacija.

Dne 26 t. m. ob ½2 popoldne bode imelo društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. mesečno sejo v "Narodni Dvorani" 587 S. Centre Ave. Vsi člani se najuljudneje vabijo, da se te seje vdeleže, ker se bodo vplačevali mesečni doneski. Društveni odbor ne bode za to sejo izdal posebnih vabil

Odbor.

Sleparska klerikalna oznanila.

Mladenič, o katerem je poročal "Record-Herald", da je izgubil sluh in govorico menda danes že zopet govori, ker naveličal se je komedije.

Za "Record-Heraldom", ki je bil zadnje dni v službi protestantskih duhovnikov, je pricaplala "Chicago Sunday Tribune" ter prinesla tudi najbrže dobro plačano, reklamno oznanilo, izvirajoče iz katoliškega vira. Res, rafinirani in na vse strani prefrigani so mešetarji in trgovci rimsko-katoliškega klerikalizma. Na vidne čudeže, še oni sami ne računajo. Taka vplivna sredstva na ljudstvo izrabljajo le tedaj, če jih njih luteranski sofarbovci izdelajo in plačajo za njih objavo.

Vprašal sem Američana, kaj misli o čudežu, ki je zaprl usta in ušesa mlekozobemu fantalinu. Odgovoril je: "It's humbug — but the religious business needs advertising like any other." (Je to humbug — pa verska kupčija potrebuje oglasila, kakor vsaka druga.)

Oglasilo, katero je prinesla "Ch. S. Tribune" na jedni celi strani, velja najmanj tisoč dolarjev. Ilustrovano je, s nekaterimi podobami ter oznanja, da "The sisters of poor Clara" (sestre revne Klare) opravljajo molitve za nesrečne zaljubljence. Ali ni to fino premišljen "business proposition", trgovski vir dohodkov, kakeršnega si more le najbolj prebrisani Yankee izmisliti? Te sestre revne sv. Klare ne molijo le za nesrečne zaljubljence v Chicagi, temveč za vse — po vseh Zdr. drž. amer., če se zaljubljenci tozadevno obrnejo do njih v podobi daril za "božjo čast". Pa tudi v druzih ljubimskih zadevah se obračajo zaljubljenci na to nebeško tvornico, kojih naloga je posvetne bisage sestrinih pokroviteljev debeliti. Brumne babure naj ne molijo samo takrat, če se dekletu pokazuje fant omahljiv, temveč tudi takrat, če je ljubil prevroče . . . naj bi molitev odvrnila nasledke . . .

Kar prebrisanemu dekletu odreče lekarna, naj pomaga molitev teh navihanih in pobožnih sleparic! Kaj uže vendar te ženske, "duhovne" sestre maziljencev počenjajo, da življenje v lenobi prežive? Oglasilo tudi omenja, da se lahko tudi drugoverci, torej ne samo katoličani, obračajo na te mune, če se jim ljubezen dobro ne obnese, ali pa v drugih zadevah n. pr., da bi imeli srečo v trgovini itd. Kako pa! Če bi hudič prinesel nebeškemu agentu pet dolarjev z namenom, da bi nebeški oče z 9 ali 10 kori angelji poginil, bi gotovo sprejel denar. Namen slab ali dober — barva denarja ostane vedno ista — to je edina morala teh agentov Antekrista.

Te vrste oglasila v amer. časnikih, ki navadno na drugi strani primašajo razprave o ateizmu ali ničvrednosti sv. pisma, ne morejo imeti druzega namena, kakor, da ljudska masa spozna praznoverstvo ver, da se vsakovrstne človeške slabosti uporabljajo, da jetična bisaga zadobi okroglo lice. Prazne, verske burke s silo privlečene iz nadnaravnih svetov ne vlečejo več — amer. javne šole so to vse pregnale. Zdaj so pa maziljene hijene začele glodati kosti človeške nesreče in človeške slabote, da si s tem podaljšajo svojo ponočno eksistenco. Svit belega dneva prepodi hijene v podzemeljske brloge. Tudi človečanstvu je pričel zoreti dan prosvite in prave omike — tudi hijene duševne teme se bodo kmalu poskrile po svojih brlogih.

Naznanilo.

Rojake v Pueblu, Colo. obveščamo, da je zastopnik "Glas Sv." g Nikolaj Starašinič. Njemu lahko popolnoma zaupate v vseh zadevah, ki se tičejo. "Gl. Sv."

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

Prvi svobodomiselni list za slovenski narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za AMERIKO:
za celo leto $1.50
za pol leta 75c
ZA EVROPO:
za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as Second Class Matter.

Subscription $1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in pošiljatve je sledeči:

'Glas Svobode'
563 Taroop St. Pilsen Sta.
Chicago, Ill.

Dopisi.

Iz kapitalističnega brloga.

Kdo veruje, da so unijski delavci z dinamitom razstrelili železniško postajo v Independence v Victoru ter pomorili in pohabili svoje sotrpine — delavce?

Zakaj niso pobili nekoliko lastnikov zlatokopov in voljakov? Čemu so delavci določili čas za razstrelbo, ko so bili na postaji le delavci?

Tacih in jednacih vprašanj bi stavil lahko še več. Ali na vsa vprašanja bi odgovorjal jednostavno, ker delavci sploh niso zvršili grozni zločin!

Kdo je potem sploh provzročil ta peklenski zločin? Kapitalistični dnevniki pišejo večinoma vsi proti-organizovanim delavcem, kakor, da bi le-ti provzročili dinamitni napad na garjevce.

Razmišlajmo malo! Kaj se je godilo takoj po razstrelbi? Šerifa Robertsona so takoj poklicali v urad lastnikov, zloglasne "Citizens Alliance". Pri ustopu, se je ustrašil, ko je zagledal na dolgi mizi pripravljene vrvice za obešanje unijskih delavcev. Zapovedali so mu, da se mora takoj odpovedati službi. Ko je Robertson še malo pomišljal je pristopil k njemu neki lopov ter mu pomolil zanjko pod nos, izrekši: "Odpovej se, če ne bodeš pa visel." Robertson se je sili umaknil, na njegovo mesto so pa postavili lastnika rudokopov, ki je takoj zaprisegel 200 sebi jednakih lopovov za redarje.

A to še ni vse. Odstavili so tudi mestnega maršala, ki je bil delavec ter si tudi delavce izbral za pomočnike. Župana so odstranili, na njegovo mesto so pa posadili neko človeče, ki je golo orodje v rokah kapitalistov.

Primorali so tudi mrtvaškega ogledavalca, da je odstopil, ker so se bali, da bi izrekel sodbo proti kapitalistični kliki. Na njegovo mesto je bil imenovan lastnik rudokopov.

Lovili so unijske delavce kakor zverjad. Če so pri delavcu dobili unijsko izkazilo, je bil to dokaz, da se je udeležil razstrelbe in zaprli so ga v "bull pen".

Na ta način so zaprli stotine delavcev v živinski hlev. In kaj so zakrivile te žrtve kapitalizma? Nič! Mirnim potom so nadaljevali stavko za 8-urni delavnik, za katerega je bilo oddanih v državi 40,000 glasov večine, ko se je dalo to vprašanje na glasovanje, češ, naj ljudstvo postavnim potom odloči, se li strinja z 8-urnim delavnikom.

Ali preganjanje mirnih delavcev še ni ponehalo! Guverner Peabody je razglasil preki sod. Pozval je miličarje pod orožje, ki so napadli unijsko dvorano. Kapitalistični časniki so pisali, da so delavci odgovarjali s streli. A čudo, nijeden vojak ni bil ranjen, umorjeni in ratrjeni so bili le delavci.

Na cesti je neki lastnik rudnikov rekel, čujmo, kaj porečejo organizovani delavci o dinamitni razstrelbi. Unijski delavec Hoskins se je oglasil za besedo. Komaj je pričel govoriti, so ga najeti biriči in morilci ustrelili, kakor psa.

Kdo je torej provzročil razstrelbo? Okoličine kažejo, da nihče drugi, kakor lastniki rudnikov.

Zakaj? Ker je le njim v prid, ker le njim koristi ta zverski zločin.

Unijski delavci tega zločina niso zvršili, ker le njim škodi. Delavci so celo pazili, da bi se kaj sličnega ne pripetilo, kapitalisti so si pa razstrelbo želeli, da bi padli po organizovanih delavcih, kakor po steklih psih.

Kedar so kapitalisti zvršili kak zločin, so ga še vselej pripisovali stavkujočim delavcem. Če vidijo kapitalisti, da bode stavka koristna njih škodo, tedaj vprizore dinamitni napad na rovaš stavkujočih delavcev, da si pridobe simpatije.

Tako so zanetili za časa železniške stavke v Chicagi plačani pinkertonci ogenj na kolodvoru za tovorni promet. To je pribita, sodnijsko dokazana resnica.

V Bunker Hill in Sullivan rudokopu v Coeur d'Alenes so bili pred šestimi leti tudi kapitalisti provzročitelji zločinov. V Coeur d'Alenes je pognal McDonald, priganjač lastniške družbe Standard Oil Co. velik kotel-nabiralnik v zrak. Jednako hudodelstvo se je ponovilo pred nekoliko meseci v rudniku Vindicator v Coloradi. Aretovali so takoj organizovane delavce, kot provzročitelje razstrelbe, a po večmesečni preiskavi so jih izpustili kot nedolžne.

Sedaj so kapitalisti v Cripple Creek-u ponovili stari nerodni manever z razstrelbo, da bi odvrnili pozornost od sebe pri preganjanju mirnih delavcev.

Kdo je provzročil razstrelbo? Nihče drugi kakor zavržena svojat — Citizens' Alliance v zvezi z lastniško družbo Mine Owners Association ter drugimi kapitalisti, zakletimi sovražniki organizovanega delavstva.

Mar je tem lopovom, če se nekoliko delavcev preseli na drugi svet. Na njih mesta stopijo takoi drugi, da le dobiček ne trpi pri tem. Kapitalistične zveri so pripravljene do kolen gaziti v človeški krvi, če jim le kaj nese.

Oglejmo si nekoliko bližje, kdo je zakrivil vse zločine v Coloradi? General Bell se je s štabom svojim vde ležil kapitalističnega banketa. Tam so mu gospodje že povedali, kako mora postopati z organizovanimi delavci, da jih vžene v kozji rog.

Gospod Bell, vodja roparskih čet je z 200 vojaki aretoval v Portland Mine 16 delavcev, ki so imeli eno staro puško in dva zastarela revolverja. Dosegel je res slavno zmago nad neoboroženimi delavci.

Jaz sem na svoje oči videl, kako so lopovi v uniformah zasramovali žene in otroke. Gledal sem, kako so uniformovane zveri preganjale mirne delavce ter jih vlačile v "bull pen", da bi uničile rudarsko organizacijo.

Statistika nam kaže, da je 85 odstotkov delavskih glasov v Zdr. drž. In ta velikanska delavska masa dovoljuje, da jo 15 odstotkov dobro rejenih slepарjev, razdeljenih v dve stranke — republikansko in demokratsko vlada. Za plačilo jih pa mala tolpa lenuhov zasramuje, preganja, zapira itd.

Državna milica, nje vodje, na čelu jim guvernerji in generali, so dandanes orodje v rokah kapitalistov. Ta državna milica, ki bi se morda poskrila po vseh kotih, če bi prišlo do resnega boja, ima v svoji zgodovinski knjigi zapisane že jako slavne in junaške čine. Šest tacih junakov, oboroženih od pete do glave je aretovalo neko žensko pri čebru, ko je prala perilo. Slavna milica v Coloradi požiga prodajalne odsotnih delavcev. Kje je tu pravica, kje tista vzvišena vojaška vzgoja?

Vojaški despotizem, ki je grozнejši nego despotizem ruskega carja, praznuje orgije v Coloradi. Da so razmere take, je krivo ljudstva s svojo brezbrižnostjo, ker ne čuva po konstitucionelnem zakonu zajamčene svobode.

Ako je postopanje milice postavno, čemu so prisilili z orožjem in vrvico v roci postavno izvoljene sodnike, župane, mestne odbornike itd., da so se odpovedali svojim mandatom? — Ali je Colorado sploh v Zdr. državah?

Svobodni Ahasver.

Iz Claridge-a, Pa.

Slovenska kolonija v Claridge je še dokaj velika, a poleg velicega števila zavednih in vrlih rojakov imamo tudi tacih, ki nevedoma kujejo delavcem suženjske ukove in verige.

Pred nekoliko dnevi sem se sešel s nekaterimi rojaki. Pogovor se je zasukal na družabne razmere in socializem. V razgovoru je neki rojak omenil, naj mu socialisti plačajo kolikor hočejo, da on vendar od vere ne odstopi kar tako. Bil sem malo ogorčen, ker sem uvidel, kako podlo delujejo nasprotniki socializma. Vendar sem ga pa porogljivo vprašal, če mu je kedaj že kak socialist ponudil denar, da bi odstopil od vere? No, mi je odgovoril rojak, učijo nas, da socialisti obetajo, da ne bo treba več delati, če odstopimo od vere, poleg pa dobimo še precejšno svoto denarja. Jaz vsled tega umazanega podtikanja nisem mogel molčati in vskliknil sem: Kdor to trdi, je bedak, ali pa zvit lišjak. Prvi, ker verjame rimskim vsliužencem, ki ga od zibeli do groba vodijo za nos, drugi pa, ker vedoma laže, da oboristijo zamih sebe in kapitaliste njih zaveznike. V začetku so me gledali sploh nezaupno, ko sem razvijal vprašanje o socializmu. Seveda, če bi govoril kak klerikalni zastopnik današnje človeške družbe o največjih neumnostih in budalostih, bi mu verjeli vse.

Rojaki, mi socialisti ne trdimo, da ne čitajte nasprotnih listov in ne poslušajte nasprotnih govornikov. Čitajte in poslušajte vse, poleg pa mislite s svojimi zdravimi možgani in lahko bodete spoznali, da je resnica na naši strani, da se socialisti borijo za zboljšanje današnjih žalostnih družabnih razmer.

Nasprotnik izkoriščanja.

Iz La Salle-a, Illinois.

Iz evangelija sv. Luka, 15 poglavje v protest 14. poglavju z dne 5. jun. dopoldne.

-|- Propalica Podgoršak je prava nesreča za tukajšne Slovence, kar jih je v taboru duševnih revežev. Zajedno je pa v korist zavednim, ker marsikdo spozna, kje je resnica, kdo je sovražnik delavcev, kdo njih prijatelj. Duševni reveži, kojih je nebeško kraljestvo, ki trdo verujejo v čeznaravno moč kutarjev, mazilj encev sploh, ki so potom Marconijevega brezžičnega brzojava v direktni zvezi z bogom, nevidijo ali pa nočejo videti lepih dejanj našega dičnega Tončka, ki se zrcalijo v oderuštvu, nenasitnosti, nečistosti itd. Tako ljudstvo je desnica našega Podgorška, prava čebelica za trota.

V zahvalo, pa Tonček temu vdanemu ljudstvu milostljivo dovoljuje, da ga sme posnemati v njegovih čednostih. Drugače pa postopa z razsodnimi in zavednimi rojaki. Po mnenju maziljenca so to sami anarhisti, ateisti, polnjšlivci, propalice, odpadniki itd. V resnici so pa le trn v peti Tončkovi, ki ga zbada na vseh njegovih krivih potih.

Čast, komur čast. O Tončku ne moremo reči tako! V čem naj ga vendar posnemamo?

Ali v ljubezni do bližnega? Jo nima. Ali v poštenosti? Ne smemo! V pobožnosti? Jo ne opazimo! V radodarnosti? Smo skopuhi! V vljudnosti? Smo suroveži! V čistosti? Grešimo! V politiki? Smo nazadjnaki! To je odkrita resnica. Kdor ga pozna in reče, da ni tako, je lažnik. Ali ga naj posnemamo? Razsodni ne! Kakšne so vaše propovedi? Navadno sikanje, surovi izrazi, kojih se v dostojni družbi med omikanimi ljudmi ne rabi.

Krist je rekel, ljubite se med seboj. Iz vaših blagoslovljenih ust pa kipe besede pred altarjem: Prevzetneži, žrete meso vsaki dan, saj v starem kraju ga niste imeli, da bi ga žrli. Vi pošiljate denar v staro domovino svojim ljudem. Pustite jih naj crknejo, tam kjer so.

Krist zagrni si lice, taki so tvoji namestniki v 20. stoletju, pa še čestokrat slabejši.

Ubogi proletarci! Kapitalisti vas preganjajo kakor tovorno živino, izsesavajo vam mozeg in kri s nečloveškim delom in slabo plačo, ki je za življenje premajhna, za umreti pa prevelika. In če se naveličate prenašati te paklenske muke, če zahtevate večjo plačo, potem pošljejo dobro oborožene in plačane morilce, da vas ukrote z bodali in krogljami.

Z druge strani vas pa strašijo žegnanci, na zemlji nastavljeni nebeški agentje z hudičem in peklom, ako jim še tisto ne daste, kar so vam pustili kapitalisti.

Ne vemo, čemu je prišel naš Tonček v Ameriko. Morda duše loviti in pasti jih?

Mi pasemo vse duše na celem svetu zastonj. Ta paša ne stane nič. — Našentu Tončku se pa ne gre za duše, njemu je za dolarčke. Zaradi tega nas tudi uči, da naj doma poerkajo vsi, kljub temu, da četrta božja zapoved povsem kaj druzega uči. Po nazorih tega božjega agenta naj bi v stari domovini poerkali stariši, žene in otroci, tu naseljenih Slovencev. Za stariše, žene i notroke knof, za klerikalno bisago pa groš. Tako poje klerikalni zvon v La Salle-u.

Zato je našemu domišljavemu Tončku novoustanovljeno, svobodomiselno društvo na poti, ker odpira rojakom oči, da spoznajo to prostaško klerikalno dušo, ki skrbi le za svoj lastni žep.

Kar nam Tone pripoveduje o spovedi je tudi golo slepilo. Mar je Tončetu spoved. Njemu se tudi tukaj gre le za ameriškanski dolar.

Nekoč je prišel neki mož z vozom po njega, da bi njegovo na smrt bolno ženo izpovedal. Šel je takoj. Govoril je o vsem, le o spovedi ne, pogledal je zdravila, potem pa odšel, ko mu je nje mož odšel še za trd dapolno delo. Mož je odstopil od slovenske fare in vstopil v nemško. Podgorška pa je ohranil v blagem spominu.

Cerkvenih zapovedij ima Tonček isto šest. Ta šesta je za njegovo malho.

Kar se pa tiče našega društva, ki Toneta tako bode v oči, povem odprto, da naše društvo je svobodno. Mi ne silimo nikogar k spovedi, pa tudi nikomur ne branimo, ker nas versko prepričanje posameznika nič ne briga.

Visoko učeni gospod Tonče, najboljše storite, ako naše društvo pustite na miru. Če vas bode še šegatalo, potem smo primorani pokazati vas v popolni nagoti, da bode ljudstvo videlo vašo pravo podobo. Prepričani smo, če to storimo, da bodete izgubili tudi najbolj verne ovčice. Gospod Tone ne hodite na solnce, na vaši glavi je preveč masla.

Nenasprotnik pravice, vere in cerkve — le nasprotnik slabega farja.

Iz Indianopolisa, Ind.

Potrebno je, da tudi iz našega kraja zagleda kak dopis beli dan.

Tukaj živimo Slovenci, Hervatje, Primorci in Slovaki, mej kojimi vlada nesloga skoraj v vseh zadevah. To neslogo pa mislijo irski duhovniki porabiti v svoje namene. Zida se tukaj irska cerkev in irski duhovnik zahteva od vsacega Slovenca $10 ali več kot prispevek za gradnjo cerkve. In res neki predsednik je nabral $500 v klerikalne namene. Ali bi ne bilo bolj pametno, da bi se za ta denar, kupil svet za slovensko naselbino, ki bi bila naša last, kakor da se vrže trdo prisluženi denar irskim klerikalcem v žrelo, ki bodo za hvalo še norce brili iz nas.

Irski župnik sedaj najbolj lazi okolu društva sv. Alojzija, da bi društvenike obral do kostij. Neki gospod, ki se še ni nikdar potil za cent, pa pobira denar za irsko klerikalno malho.

Predsednik društva sv. Alojzija je proti temu odiranju slovenskih delavcev z irske strani protestiral. A kaj pomaga, ko je slednjič le omahnil na irsko klerikalno stran.

Apelujem na vse tukaj živeče Slovence, zaprite žepe pred tacimi izkoriščevalci naroda, pokažite jim vrata, kedar prestopijo prag vašega stanovanja. Ako imate preveč denarja, tedaj gradite bolnico ali pa kako drugo koristonosno napravo za slov. delavce. Čitajte "Glas Svobode" in sprevideli bodete, da je resnica na moji strani."

Čitatelj "Gl. Sv."

Iz Clevelanda, Ohio.

Dovolite tudi meni mali prostorček v vašem cenjenem listu, da vam označim nekoliko razmere v Clevelandu, katere pa niso posebno ugodne. Poleg splošnih kapitalističnih izžemalcev, izkoriščajo Slovence še posebni katoliški parasiti, ki škodijo v gmotnem in moralnem oziru.

Sramotno je, da naš, narod kaže tako malo odločnosti in lastne volje, dasiravno že deloma spoznava, da se ga direktno vodi za nos. Priznati se mora, da imajo drugi narodi v tem oziru več presodka in energije.

Naj navedem le eden slučaj. Nedavno je imel biti krst v cerkvi sv. Vida. Ko prideta boter in botra z otrokom v cerkev pred g. V. Hribarja, da jih popraša po imenu in stanu, je slednji rekel odločno: "Tega otroka pa ne bom krstil." Začuden boter ga vpraša po vzroku, a dobil je odgovor, da ni kristjan.

Še le po daljšem razgovoru je zvedel, da je pravi vzrok, ker noče polniti njegove nenasitne bisage, kakor njegovi podrepniki.

Nekoč je beračil Hribar po clevelandskih hišah. V botrovi hiši pa ni dobil nič. Sedaj se je maščeval nad njim.

Čudimo se, kako je to človeče postalo prevzetno. Spominjamo se, ko je prirohal v strganih hlačah in prelukniah čevljih v Cleveland. Sedaj se pa obnaša liki turški paša.

Seveda, se bode tako godilo, dokler bodo nosili slovenski delavci krvavo zaslužene novce v njegovo malho brez dna.

Taki duhovniki so le izrodek razmer, take si je ljudstvo samo izredilo v svoji brezpogojni pokorščini s prilizovanjem in brezbrižnostjo.

Opazovalec.

Somišljenki naročujte in priporočujte "GLAS SVOBODE"

KJE JE JANEZ BUTAJLE, doma iz Vrha, fara Stopče? V Ameriko je prišel pred 7 leti. Pred 4 leti je bil v Calumetu, Mich. Od takrat je pa izginil in se ne ve kam. Kdor rojakov ve kaj o njemu, naj blagovoli naznaniti njegovemu bratu, pravkar došlemu iz stare domovine, Antonu Butajlu Box 461 Claridge, Pa.

Novoletne obleke in površniki -overcoats,-

najnovejše mode,
najnovejšega sukna
in dobrega kroja.

Ni zavoda v Chicagu kateri bi imel lepšo in večjo izbor, kakor jo dobite pri nas za ceno od $7.50 do 25.

Moški moderni klobuki,

mehki in trdi, vseh najnovejših mod, fabrikatov in barv, jamčeni:

$1.45, $1.95, $2.45, $3.00.

ODĚVNÍ ATLAS SPOLEČNOST

južno-zahod. vogel Blue Island Avenue in 18. ulice.
JELINEK in MAYER, lastnika.

SLIKA PREDSTAVLJA

uro za dame.

Pokrovi so pretegnjeni z zlatom Gold filed, jamčeni za 20 let. Kolesovje na razpolago Elgin ali Waltham. Zdaj samo

$12.50

Mož, osreči svojo ženo in kupi ji uro za božično darilce.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

L 1041

SLOVAN K SLOVANU!

LETO JE TU!

Naša bogata zaloga unijskih najmodnejših oblek in površnikov je popolna. Vsa obleka je izdelana od unijskih krojačev in so najmodnejše in najcenejše na trgu. Pri nakupu oziroma naročilu te nove zaloge smo dali posebno pozornost na to, da bi te naše obleke najdalje v modi ostale in da bi cenj. odjemalcem, kakor smo dosedaj, tudi v bodoče ugajali. Cene naših oblek in površnikov so

OD $6.00 DO .·. .·. .·. $20.00

Izvolite si naročiti najmodnejšo obleko ali površnik? Naša večletna skušnja v tem poslu vam jamči, da vam napravimo po vaši volji in okusu obleke in površnike iz naše velike zaloge vsakovrstnega domačega ali importiranega sukna za tako nizko ceno, kakor nikjer drugod. Naročena obleka ali površnik od $12.00 naprej.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Govorimo slovensko. Vprašaj po številki 10

Yondorf Bros

SOLIDNA TRGOVINA Z OBLEKO.

365-367 Blue Island Ave. cor. 14th Str.

Naša zaloga moških in mladeniških spomladnih in poletnih oblek je dogotovljena. Obleke najboljšega kroja po primerni ceni.

MOŠKE OBLEKE in površne spomladne suknje najlepšega kroja po $10.00
MOŠKE OBLEKE iz najboljšega sukna in podlage najnovejše mode po $15.00
OBLEKE ZA DECKE IN OTROKE, novomodne in izbornega kroja od ..... $2.50 do $7.50

Pridi in prepričaj se sam. Solidna postrežba in za vsakega enaka cena so naš smoter.

365-367 Blue Island Ave. cor. 14. St.

Slovenska Narodna Podporna Jednota

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 566 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
I. tajnik: FRANK MEDICA, 5 63 Throop St.., Chicago, Ill.
Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 563 Troop Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
MARTIN KONDA, 563 Throop Str., Chicago, Ill.
ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni odbor: JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Frank Medica; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Pristopili.

K društvu "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Frank Lajkovič, 1871; Anton Lajkovič, 1873; Math Komp, 1875; Anton Jeres, 1870; Frank Zajc, 1860; John Zibert, 1876 in Josip Jakše, 1879. Društvo šteje 48 udov.

Črtani.

Od društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: J. Humljan, John Zorko, Frank Mally in Frank Wolgemuth. Društvo šteje 44 udov.

Frank Medica I. tajnik,

Petrova skala.

V. K. iz Rima, 25. nov.
XXI.

Hvaležnost je sicer prav redka stvar, a take nehvaležnosti, kakor pri klerikalcih, je le težko kje drugje dobiti. Zato je klasična priča cesar Napoleon III. V tem, ko povzdigujejo klerikalci Napoleona I. v deveta nebesa, so proti Napoleonu III. skrajno krivični, dandanes ga prezirajo in mu ne priznajo nikakih zaslug.

Komaj je bil Napoleon III. postal prezident francoske republike, je najprej priskočil na pomoč papežu. Že meseca aprila 1849 je poslal posebno ekspedicijo v papeževo državo v namen, da obnovi papeževo posvetno oblast. S tem se je papežu in sploh klerikalcem prikupil in zdaj je šla vsa francoska duhovščina v boj proti republiki in za obnovitev cesarstva. Z jezuvitsko pomočjo je Napoleon izvršil 2. decembra 1851. veliki državni prevrat, duhovščina je agitirala pri splošnih volitvah v parlament, da je dobil udano mu večino in duhovniki so prevzročili adrese, naj se obnovi cesarstvo. Duhovščina je delala tako, ker je bil Napoleon postal popolnoma njeno orožje. Pri državnem prevratu je bilo na tisoče ljudi umorjenih, zaprtih in deportiranih, duhovščina pa je prirejala cerkvene slovesnosti v proslavo te revolucije od zgoraj. Vedela je dobro, zakaj. Napoleon je znatno pomnožil državne prispevke za cerkvene namene, izročil je Pantheon zopet cerkvi, avtoriziral v času od l. 1852 do 1860. kar 982 ženskih samostanov ter sploh storil, kar so duhovniki zahtevali, tako da je klerikalni vodja Louis Veuillot mogel vzkliknit: Sam Bog nam je dal Napoleona kot rešitelja.

Toda cerkev je nenasitna. Vedno zahteva, naj bodo njeni podložniki njeni sužnji. Napoleon III. je prosil papeža Pija IX, naj pride v Pariz, da ga krona. Napoleon je bil že toliko storil za cerkev, da je pač smel računati na izpolnitev te prošnje. Ali papež je zahteval, naj se prej odpravi civilna poroka in razveljavijo neki deli ustave — zadnji ostanki iz svobodnejšega regima. Napoleon tega pri najboljši volji ni mogel storiti in zato so ga začeli klerikalci preganjati, dasi je še vedno ščitil papeževo posvetno državo in izkazoval francoski duhovščini nebroj uslug. Francoski škofje so cesarja v pastirskih listih zasramovali in ga imenovali novega Poncija Pilata. Napoleon je, hoteč se prikupiti papežu, prepovedal Renanova predavanja na collége de France — Pij IX. je na to uslugo odgovoril s sylabom.

Kako ponižen služabnik rimskega papeža je bil Napoleon III., to kaže meksikanska epizoda. O tej je tudi med Slovenci razširjenih vse polno klerikalnih laži, tako da ne bo odveč, če se stvar nekoliko pojasni.

V Meksiki sta bili dve politični stranki: demokratično-liberalna in klerikalna. L. 1856 so pri volitvah zmagali liberalni demokratje in izvolili prezidentom republike Juareza. Liberalna večina je konfiscirala cerkvena posestva v korist države, razveljavila zakon, po katerem je bila katoliška vera državna vera, odpravila cerkvena sodišča ter vse pravne posle izročila državnim sodiščem, razpustila vse redove, zaprla samostane in naredila konec cerkvenemu nadzorstvu nad šolami. Ti dekreti so bili vzrok, da je katoliška duhovščina provzročila revolucijo. General Miramon je bil vodja klerikalne revolucijske armade, a velika večina naroda je zvesto stala na strani prezidenta Jaureza, ker je narod svojo naduto, nasilno in lakomno duhovščino smrtno sovražil. Jaurez je sijajno zmagoval. Tri leta je trajala revolucija, a klerikalci so doživeli poraz za porazom. Jaurez je medtem odvzel duhovnikom še vodstvo krstnih in drugih matic, vpeljal civilni zakon in odpravil meksikansko poslaništvo na papeževem dvoru.

RAZNO.

Katoliška firma.

Dunajski kardinal-nadškof Gruscha mora biti jako poreden mož, ker se še v cerkvenih zadevah ne mora zdržati zbadanja. Dunajski "G'sellenverein" je imel one dni slavnost, na kateri je kardinal Gruscha izpregovoril tudi naslednje: "Od besede (!) "katoliško" je odvisna sreča ali nesreča... Držite prosim Vas, vztrajno in neomahljivo te firme, če bi kdo poskusil Vam nadeti drugo imenovanje." Pasja dlaka ali ima ta kardinal čudne nazore o rimski cerkvi. Menda jo smatra za nekako kupčijo, ker proglaša njeno ime za firmo. Kakor kak trgovski agent priporoča ta kardinal svojo firmo in svari pred konkurenco, ki dela iste kupčije. Konkurentje so skoro gotovo krščanski socialci, ki so firmi kardinala Grusche polovili že precej odjemalcev.

Dostoljubnost.

Lansko jesen sta dva misijonarja obiskala svojo čredo v Germantownu in sešla sta se z nemško kmetico, ki je ravno jemala maslo iz pinje. "Oh", vzklikne prvi misijonar veselo, "ob pravem času sva prišla, da dobiva sveže kislo mleko". — Čakajta, da vama prinesem kozarce, "reče kmetica, in izgine v hišo." Pijta koljkor se vama poljubi," reče in napolni kozarce. — "Ej, kako ste postrežljivi!" opomni misijonar, — "V resnici, prav prijazni ste!" pohvali drugi. "Kako pa vam povrneva?" — "O je že dobro. Kar vse izpijta. Saj mleko takointako vedno damo prašičem."

Skušnjava.

Ob neki priliki so povabili Ed. Stedmana h kosilu in ga naprosili, naj začne moliti pred jedjo. "Iznenaden sem bil in skušnjava me je napadla," rekel je Stedman, govoreč o tem slučaju. "Vstal sem nato in molil, kar mi je ravno prišlo na misel." "Kako, da vas je tako hudo napadla skušnjava?" vpraša radovedna gospa. "Da bi tako napravil kakor K. Lamb ob enaki priliki." "In kako je napravil?" "Ozrl se je po zbranih in začuden vprašal: "Ali ni nobenega duhovnika v hiši?" Druščina mu odgovori, da ne. Nato je molil Lamb: "Za to in vse druge dobrote smo ti hvaležni, o Gospod!"

Klerikalna špekulacija.

Evgen Boutoux, velik špekulant, ki je kot ravnatelj avstrijskih državnih železnic in južne železnice z Rothschildovim denarjem pred 20 leti provzročil v Avstriji finančni polom, je umrl v Canesu 80 let star. Zaradi onih špekulacij, ki so zahtevale toliko samomorov, je bil obsojen v petleno ječo, toda zbežal je na Francosko. Ta Boutoux je hotel preorganizirati Francijo na klerikalni podlagi. Ali ker se klerikalnega gospodarstva drži povsodi vse drugo, le poštenje ne, je prišel velik krah, kar naj bode z nova v svarilo vsem onim, katere mamijo s klerikalnimi gospodarskimi organizacijami!

Je hitro obogatel.

Pripovedka grškega modrijana, ki je nasprotoval brezvestni domišljiji za nabavo hitrega bogatstva. Bogati mož je pripovedoval, da vsi, ki so nesposobni v naglici obogateti govorijo isto tako. Lažje je postati bogat kakor moder. Nadalje pripoveduje, da je pričel s trgovino, kateri je posvetil ves čas in energijo ter svojo visoko učenost. V teku enega leta je bolj obogatel, kakor njegovi tekmovalci tekom celega življenja. Imel sem izvrstnega sodruga — dober želodec. Kdor hoče biti srečen v življenju svojem mora imeti zdrav želodec. Edino zdravilo, ki vzdržuje zdrav in krepak želodec je Trinerjevo zdravilno grenko vino. To vino napravi pravilno prebavljanje, očisti kri ter utrdi živce in možgane. Akoravno si popolnoma zdrav, rabi to naravno, čisto in iz trte pridelano zdravilo. Dobi se v vseh lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Josip Trinerju 799 So. Ashland Ave., Pilsen Station, Chicago, Ill.

ZEMLJIŠČA NA PRODAJ. Na prodaj je 11 lotov mej Bridge in Ruby-evo cesto po jako nizki ceni. To zadevno se obrnite na Antona Dovjaka 329 Bluff Str. Joliet, Ill.

Službo dobi dekla, katero veseli služiti na "Boarding hous-u". Plača $10 do $15 na mesec, hrana in stanovanje. Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro "A" upravništvu "Glas Svobode"

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bode knjižica "ŽRTEV RAZMER" ali "ZAPISKI KRANJSKEGA KAPLANA", kmalu pošla. Kdor želi imeti knjižico, v kateri se slika pogubonosno delovanje nekaterih duhovnikov po imenu za naš narod, naj dopošlje 25c. na upravništvo "Gl. Sv." in pošljemo mu jo takoj.

Žaloigra, ki se opisuje v knjižici, se je završila na Kranjskem ter je povsem resnična.

Uprav. "Gl. Sv"

Na prodaj!

Skoro novo, lepo in fino pohištvo se proda iz proste roke skupaj ali posamezno. Pojasnila daje g. Anton Schweiger 568 W. 18. St, v odsotnosti njegovi pa gospa Ploetz v prodajalni v pritličju na isti številki. Pohištvo se mora proti za vsako ceno.

Posebno obvestilo.
Nova prekomorska vožnja preko sredozemskega in adrijanskega morja — proiskušena črta

Cunard Line

ustanovljena leta 1840.

Najstarejša prekomorska črta, ki je z dnem 26. aprila pričela s plovitbo iz New Yorka direktno v **Trst in Reko.** Družba ima velike, nove in elegantne parnike na dva vijaka. Vsaki parnik nosi 10.000 ton. Parniki odplujejo iz New Yorka:

"Ultonia" (dva vijaka) 10.402 ton, v torek 5. julija.
"Slavonia" (dva vijaka) 10.605 ton, v torek 19. julija.
"Pannonia" (dva vijaka) 10.500 ton, v torek 2. avgusta in potem se vrste parniki vsaki četrti večer. Zaradi nizkih cen, posebno radi tretjega razreda obrnite se na naše agente. Iščemo tudi agente. F. G. Whiting, Mgr. Dearborn & Randolph St., Chicago, Ill.

Anton Sukle

PUEBLO, COLO 604 S Santa Fe.
Priporočam svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo in žganje. TELEFON 692 Red in 373 Black

JOHN FERBEZAR

629 S. Santa Fe Ave. PUEBLO.

Priporočam rojakom svojo novo, lepo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Izvrrstno žganje in fine smodke na razpolago.

F. J. SKALA & CO

320—322 W. 18. ulica

ČESKO-SLOVANSKA BANKA.

Pošiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, izterjatev denarja in vrednostnih stvarij po celem svetu, sesebno v Avstro-Ogrski in Zdr. državah.

Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedščine.

Zastopniki družb: bremške, hamburške, antverpške, rotterdamske in francoske prekomorsko—vožne črte. V New Yorku in ostalih evropejskih pristaniščih sprejmo potnike naši zastopniki. V slučaji zadrška oziroma zaprek potnikov, obrnite se na nas.

NAZNANILO.

Naznanjava rojakom, Hrvatom in drugim br. Slovanom, da sva kupila veliki, splošno znani

.....SALOON.....

pod imenom **"Narodna dvorana,"** sedaj **"Slovenski Dom".** Priporočava c. občinstvu, sosebno raznim društvam veliko plesno dvorano za razne zabave in druge dvorane za društvene seje. V saloonu "pool table" in glasovir. Točiva pristno pilzensko pivo in drugo izborno pijačo. V istih prostorih otvorila sva tudi vinarno. Točiva izborna kalifornijsko, Trinerjevo in druga bela in rdeča vina. rdeči burgundec, beli tokajec, risling in druga fina vina se dobe pri naju na debelo in drobno.

Potniki dobe pri naju prenočišče in vso postrežbo. Vsi dobro došli!

Mladič bratje

585—587 S. Centre Ave. na vogalu 18. cesti. TEL. LOOMIS 498
Chicago, Ill.

Poskusite

najboljše unijske
A—B, X—Lent in
Criterion smodke
katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.
Postrežba točna. Cene nizke.

Na prodaj

sta dve kmetiji po 80 akrov v državi Iova. Obe kmetiji sta sedaj v najemu ter sta druga od druge oddaljeni le 7 milj. Na obeh kmetijah je kmetijsko orodje, poslopja, hlevi in ograja. Piše naj se v slovenskem jeziku Chas. Tyl 772 S. Halsted Str. Chicago, Ill.

Preselitev

Slavnemu občinstvu v Pueblo, Colo. in okolici naznanjam, da sem opustil gostilno na starem prostoru 1009 E. B str. ter odprl na 207 E. Northern Ave. lepo moderno urejeno gostilno. Priporočam se vsem Slovencem v obilen obisk.

S spoštovanjem
Frank Hočevar.

NAZNANILO.

Opozarjam slovenske trgovce—saloonarje in tudi drugo p. n. občinstvo na importirano brinje iz Ljubljane, iz katerega kuham sam najboljši brinjevec! Kdor hoče dobro kapljico brinjevca piti, naj se obrne na

John Kracker-ja
1199 St. Clair Str.,
CLEVELAND, OHIO.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19. ulice CHICAGO, ILL.

KALIFORNIJSKO VINO

na prodaj. Pridelek farme Hill Girt Wineyard. Dobro črno in belo vino po 35 do 45 centov galon; staro belo ali črno vino 50 centov galon; risling 55c. Kdor kupi manj kot 50 galonov vina, mora dati $2 za posodo.

Drožnik po $2.25 do $2.75 gal.; slivovic po $3 gal. Pri večjem naročilu dam popust.

V nmogobrojna naročila se priporočam

STEFAN JAKSHE
Box 77. Crockett, Cal.

Ferdinand Petsche

576 W. 21. STREET
okrajni notar
v zvezi s c. k. austr. ogr. konzulatom. Glavni agent METROPOLITAN LIFE in NAT. NORTWESTERN FIRE INSURENCE.

C. G. FOUCEK

586 Centre Ave. na vogalu 18. ul.

Najboljša česko-slovanska lekarna v Čikagu

V nji se nahaja tudi pošta, kjer je mogoče pošiljati novce po vsi Ameriki in v Evropo. Prodaja znamk in sprejemanje priporočenih pisem. Odprto po dnevi in ponoči.—

Brzojavni urad na vse strani. Ekspresni urad, pošiljajo se kovčegi in drugo na vse strani Zed. držav.

V lekarni ordinirajo naslednji zdravniki: Dr. Martin Ivec, vsak večer od 6. do 7. ure: Dr Štulik od 10. do 12. dopoldne in od 7.–9. zvečer: Dr. Kolar, Dr. Roth, Dr. Chvotal, in Dr. Čunat.

Ako ste bólni, stopite v mojo lekarno in pomagalo se Vam bode.

URBAN BRO'S

pogrebniki.

393 W. 18th. St. Chicago, Ill.
CENA IN DOBRA POSTREZBA

ZA ameriko patentirane
Harmonike,
izvrstno delo, se dobe samo pri Slovencu
John Golob
203 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wisky piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

Razpošilja staro belo in staro črno vino po 50 centov, ter star grape brandy po $2.75 galon.

ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

Ako hočeš imeti fine slike, idi k **fotografu**
LIEBICH-u
80-86 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio.

Pozor!

Kaj pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pust si jih zaliti s zlatom ali srebrom kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

B. K. SIMONEK

ZOBOZDRAVNIK

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Tel: Morgan 433.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

PRAVA SREČA JE ZA NAŠ NAROD,

ko najde tukaj na tujem svetu v slučaju bolezni, človeka, kateremu z mirno vestjo zaupa, znajoč, da če bit v kratkem času popolnoma ozdravljen od svoje bolezni.

Vse novine ga jednako slave in hvalijo zaradi njegovega izkušenjâ v zdravenju, zato ga pa tudi mi preporočamo našem narodu in potrdujemo, da je

Prof. Dr. E. C. COLLINS,

iz vseučilišča v New-Yorku,

jedini zdravnik, kateri jamči za popolno ozdravljenje vseh bolesti.

Kakor bolesti na pljučah, prsih, želodcu, črevah, jetrah, mehurju, ledvicah, srcu, grlu, nervoznost v glavi, kašelj, mrzlica, prehlajenje, revmatizem, prelivanje krvi, griža, otekle noge ali telo, vodenico, bolečine v grižu, zlato žilo (hemeroide), onemoglost pri spolskem občevanju, izpadanje las, tifus, lešaj, tečenje iz ušes ali oči, gluhost, slepost, raka, hraste, garje in rane, šumenje v ušesih, ženske notranje bolesti, nepravilno prebavanje želodca kakor vse ostale notranje in zunanje bolesti. **Prof. Collins** je jedini kateri popolnoma ozdravi sušico in sifilis kakor tudi vse

SPOLSKE BOLEZNI PRI MOŽKIH IN ŽENSKAH.

Ni bolnika, katerega nebi **Prof. Collins** naj si bode od katere spolske bolezni zmiraj, ozdravil.

Čitajte! Nekoliko najnovejših zahval, katera so najboljši dokaz njegovega izkušnjega zdravenja.

Kroničen katar želodca in slabo prebavanje želodca ozdravljen.

Janko pl. Krilčič
Tyrone, Pa.

Slavna zdravilnica
Collins-ova!

Od srca se Vam zahvaljujem za poslana zdravila, ker sem od njih odmah ozdravel tako da sem tako zopet pričel, delat, poprej že 8 mesecov nič delat nisem mogel. Vam dam s znanje da sem bil tukaj pri nekem zdravniku 3 tedne, ali pomagat mi nikakor ni mogel. Potem sem se zdravil pri drugem 8 tednov in tudi ta mi ni mogel pomoči, tako da sem se odločil da nedam omenjenim zdravnikom tudi ne jednega centa.

Bolezen na pljučach naduha in kronične bolečine v želodcu ozdravljene.

Simon Luzar,
41 North Front st.
Reading, Pa.

Ko sem se na Vas obrnil in začel Vaše zdravila rabit sem odmah ozdravil. Vsakem od mojih znancev in prijateljev Vas čem priporočiti.

Ostanem Vam zahvaljen kakor svojem največjem dobrotniku

Vaš **M. Medenjak,**
120 Central Ave, Kansas City, Kansas.

Zato, če bolujete na kateri bolezni zmeraj, najsibode zastarano boleznijo, ali pa da so Vas neizkušeni zdravniki pokvarili—opišite točno svojo bolezen v maternim jeziku, ter pišite na

Profes. Dr. E. C. COLLINS,

140 W. 34th Street, New York.

Prof. Collins Vam bode dal na podlagi diagnoze najboljša zdravila, po katerih se bodete gotovo popolnoma ozdravili.

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal F. R.

XXXX.

OpatAlbertus je peljal Rovana v zadnjo sobo Margareti odkazanih prostorov, češ, da ju tu ne bo nihče mogel motiti. Iz previdnosti je bil Rovan dal Matiji migljaj, naj za vse slučaje ostane v njegovi bližini, ker se mu je zdelo, da opat morda vendar poskusi kako nasilstvo.

Albertus in Rovan sta si nekaj časa molče stala nasproti in drug drugega motrila, kakor bi hotela uganiti misli in čutila, ki ju navdajajo.

— Želeli ste z menoj govoriti, je končno zinil Rovan.

— Da, gospod Rovan, je sedaj dejal opat in s sladkim usmevom pristavil: Naš Gospod in Izveličar uči, da moramo sovražnikom odpustiti, in jaz se rad uklanjam tej zapovedi.

— Gospod opat, je prekinil Rovan ta uvod, ali bi ne bilo bolje, da govoriva odkrito in brez vseh zvijač. Vsaj zdi se mi, da tudi Vam te fraze ne prihajajo iz srca in da jih le rabite vsled privzgojene navade, kakor obče duhovniki.

Opata so te ostre besede jako neljubo zadele, ali bil je mojster v pretvarjanju in se ni dal lahko ugnati v kozji rog.

— Krivico mi delate, gospod Rovan, veliko krivico, je vzdihuje odgovoril opat in s povešenimi očmi hodil po sobi. Moje meso je slabo in moja kri je vroča. Časih me res premagapo strasti in tedaj pozabim na zapovedi našega Izveličarja in na ukaze naše presvete cerkve.

— Hinavec, je šepetal Rovan sam sebi in z vidnim preziranjem sledil po sobi šetajočemu se opatu z očmi.

— Ne tajim, da sem posebno Vam gospod Rovan storil krivico, je nadaljeval opat. To mi je resnično žal. Poznam Vas, da ste odkrit in pošten mož in zato bi storjeno krivico rad popravil.

Rovan seje molče priklonil, a ni ničesar rekel.

— Odpustiva torej drug drugemu in bodiva zopet prijatelja, je rekel opat in stopivši pred Rovana mu ponudil roko.

Rovan pa se te roke ni dotaknil, nego hladno dejal:

— Kar ste vi meni storili, se sploh ne more odpustiti, Vašega odpuščanja pa jaz ne potrebujem, kajti moja vest mi pravi, da nisem ničesar krivičnega storil.

— Torej nečete biti moj prijatelj? je siknil opat. Torej ostanete moj nasprotnik?

— Da, gospod opat! Odkritosrčno Vam povem, da bom do zadnjega diha z vsemi močmi delal, da se Vas odstrani iz Zatičine, ker niste vredni, da ste duhovnik, kaj še, da ste opat. Vaše roke so krvave in če bi Vas hotel priznati kot božjega namestnika, bi moral izgubiti vero v Boga.

Opat je postal bled kakor zid, v očeh p mu je žarel strašen ogenj. Neustrašeno je stal Rovan pred njim.

— Tago govoriš z menoj, dečko, je hrešcal opat in s tresočo roko prijel Rovana. Dobro! Hotel sem biti velikodušen! Ali jaz znam biti strašen. Čuvaj se!

— Storili ste že vse, kar ste mogli, da bi me ugonobili, je mirno rekel Rovan. Stregli ste mi celo po življenju in najeli posebne morilce. Vem, da bodete tudi sedaj poskušali vse, da me uničite. — Vaše grožnje so torej nepotrebne. Eno pa Vam povem: Dokler bom živ, bom delal na to, da se Vas odstrani iz Zatičine. In povem Vam tudi, da se le iz posebnih ozirov ne ravnam po načelu: oko za oko, zob za zob!

— Iz posebnih ozirov! se je rogal opat. Kolika velikodušnost! Ta posebni ozir se pač imenuje Margareta pl. Lindeck, kaj ne?

— To je moja stvar, je ostro odgovoril Rovan. Resnica pa je, da le iz posebnih ozirov nisem poiskal tistega zadoščenja, ki mi gre.

— Hvala za toliko velikodušnost, se je smejal opat, ali tvojih posebnih ozirov ne potrebujem, oko za oko— zob za zob!

Opat se je obrnil in ponosno odšel, Rovana pa so zdaj premagala njegova čutila, padel je na stol in vprl glavo v roke.

Matija je bil videl opata oditi in je sedaj previdno odprl vrata.

— He, Rovan, ali si tu? je vprašal polglasno.

— Tu sem, se je oglasil Rovan. Idi in pripravi konja, da greva domu.

— Zdaj ponoči? se je čudil Matija. Poprej te pa ni bilo naprej spraviti! Kaj pa ti je hotel opat?

Rovan mu je na kratko povedal, kaj se je zgodilo med njim in opatom.

V tem so se vrata odprla in vstopila je v sobo Margareta. Bila je razburjena in zasopla. Uzrši Rovana je vzkliknila:

— Hvala Bogu — da Vas še dobim.

— Oprostite, gospodična, je rekel Rovan spoštljivo, da sem se upal, priti v Vašo sobo . . .

— Vem, da Vas je moj brat sem poklical, mu je segla Margareta v besedo. Slučajno sem slišala, kaj je brat povedal vojvodinji o svojem pogovoru z Vami.

Matija je sprevidel, da je njegova navzočnost nepotrebna in se je vsled tega splazil iz sobe.

— Prišla sem, je dadaljevala Margareta, da Vas nekaj prosim.

— Ukazujte, gospodična, je rekel Rovan.

Margareta je bila v vidni zadregi in ni vedela, kako bi nadaljevala. To je obudilo Rovanovo pozornost in obšel ga je sum, da se nekaj proti njemu pripravlja.

— Kaj je Vaša želja, je vprašal Rovan in stopil k Margareti. Rahlo jo je prijel za roko in ni mu branila.

— Prosim Vas, je zdaj rekla Margareta, da greste koj sedaj iz grada — a tako, da bi Vas nihče ne opazil. Splazite se na vrt in odidite peš. Lepo Vas prosim.

— Ali se pripravlja name napad? je vprašal Rovan.

— Kaj se pripravlja, tega ne vem natančno. Izvedela sem samo, da je opat ukazal Vas prijeti, ko pojdete od tod. Na dvorišču Vas čakajo, a če greste na vrt, Vas nihče ne vidi. Noč je temna in dež lije. —

— In vi ste me prišli svarit, vi? je dihnil Rovan in čustvo blaženosti mu je objelo dušo. Stisnil je Margaretino roko na svoje srce in jo potem vroče poljubil.

— Idite, da Vam odprem vratca na vrt, je šepetala Margareta in Rovan je čutil, kako je trepetala po vsem životu.

Previdno sta šla po stopnicah doli v sobo, od koder je bil za vojvodinjo napravljen izhod na vrt. Matija je šel ven, Margareta in Rovan sta ostala sama.

— Margareta! je dihnil Rovan in pritisnil ljubljeno dekle na svoje prsi ter jo poljubil na čelo. Za trenotek je naslonila svojo glavo na njegovo ramo in vživala slast prvega objema, potem pa se mu je iztrgala iz rok.

— Ne upajte ničesar, je dejala, Vi ste sovražnik moje rodovine, jaz pa sem od danes nevesta Jošta barona Galla.

XLI.

Margareta je vojvodinji odkritosrčno povedala, da je pomagala Rovanu pobegniti iz grada. Pripravljena je bila na ostra očitanja, in se zato ni mogla prečuditi, da se ji je vojvodinja začela prav presrčno zahvaljevati in jo zagotavljati, da ji te usluge nikdar ne pozabi. Izkazalo se je, da vojvodinja ni vedela ničesar o opatovem naklepu. Opat ji je bil samo povedal, da je slučajno naletel na Rovana in se hotel ž njim sprijazniti, Rovan pa da mu je grozil s smrtjo. Opat pa ni prevaral samo vojvodinje, nego tudi njene ljudi, ko jim je naročil, naj se polaste Rovana in ga spravijo v ječo zatiškega samostana.

Vojvodinje se je polastila velika nevolja do opata in ko se je naslednjega dne opat zopet pripeljal v Št. Lambert, ga vojvodinja niti sprejeti ni hotela, nego mu sporočila po Margareti, da pretrga ž njim vsako občevanje in si enkrat za vselej prepoveduje njegove obiske.

Opat ni mogel razumeti, zakaj da se je vojvodinja nanj tako razljutila, saj je sicer vedno odobravala njegove ukrenitve, tudi če jih je storil brez njene vednosti.

— Vojvodinja mora imeti kak poseben vzrok, da se tako zavzema za tega Rovana, je menil opat, ko je sedel sam pri Margareti.

In začel je svojo sestro prav previdno, kakor je že znal, izpraševati o različnih posamičnostih, iz katerih bi mogel sklepati na ta vzrok. Margareta mu ni ničesar prikrivala, nego mu povedala, kako je vojvodinja z Rovanom rada občevala, kako ga je vedno vabila v Št. Lambert in ga sploh nenavadno odlikovala.

— To so na jako zanimive stvari, je vskliknil opat, ko je Margareta končala svoje pripovedovanje. Zdaj šele spoznavam, kako sem bil neroden, da sem se v zadnjih mesecih tako malo zanimal za dogodke v Št. Lambertu! In obrnivši se k svoji sestri, je dejal: Kaj ne spoznavaš, iz kacih vzrokov se vojvodinja tako zavzema za Rovana?

— Ne, je odgovorila Margareta.

— Zaljubljena je vanj, je krohotaje vskliknil opat. Ko bi ne bila zaljubljena, bi se preklicano malo zmenila za tega Rovana, kajti dobrosrčna ni bila nikdar.

Margareta je strmela in bridka čustva so ji zalila srce. Sama ni umela, kako da ni že prej spoznala, da je vojvodinja zaljubljena v Rovana, a sedaj ji je bilo hipoma jasno, da je opat pogodil resnico in spomnila se je na nebroj malenkostnih dogodkov, ki so to potrjevali.

Opat je bil mož, ki je v vsakem položaju z bistrim očesom spoznal, kako mu je postopati, da varuje svojo korist.

— Margareta, ti mi moraš pomagati, se je obrnil k svoji sestri. Jaz potrebujem vojvodinjo, oziroma njeno podporo. Rovan postane ljubimec stare dame —

— Ne, je rekla Margareta odločno, Rovan ne postane njen ljubimec in če bi mu darovala Šent Lambert.

— Zakaj ne?

— Zato ker ljubi drugo, je rekla Margareta.

— O, vem, da je sedaj še zaljubljen v drugo, se je smehljal opat, in sicer v tebe — le nič ne ugovarjaj, jaz vem to prav natančno — ali čim se ti poročiš z baronom Galloin, izgubi Rovan vero v pravo ljubezen in potem postane prav gotovo ljubimec starikave vojvodinje. Saj bi bil neumen, če bi ne izkoristil nagnenja vojvodinje Viride. Bogata je in vplivna in bo Rovanovo ljubezen sijajno plačala.

— Ne govori vendar tako, je protestovala Margareta. Jaz ne verjamem, da bi se Rovan prodal in tudi vojvodinja ni taka, kakor jo ti popisuješ.

— Kaj hočeš mene podučevati o značaju vojvodinje Viride, mene, ki sem bil sam dosti let njen ljubimec, je s cinično odkritosrčnostjo vprašal opat. Ta trud si lahko prihraniš. Nihče ne pozna vojvodinje bolje ko jaz in ker si domišljam, da tudi svet nekoliko poznam, zato sem prepričan, da postane Rovan Viridin ljubimec. To je pa zame jako nevarno, ker bo Rovan gotovo vporabil svoj vpliv proti meni.

— Vojvodinja mi je sama rekla, da je že večkrat vprašala Rovana zastran tebe, a on ni nikdar niti besedice rekel proti tebi, je pripomnila Margareta.

Opat pa ni verjel, da bi kdo mogel biti tako obziren in ne bi vsake prilike izkoristil v svoje namene.

— To le kaže, je dejal, da je Rovan jako premeten in da zna čakati. Ko bo njegov vpliv tako velik, ga izkoristi prav gotovo proti meni. Zato te prosim, ljuba Margareta pomiri vojvodinjo in vplivaj, da pridem zopet ž njo v zvezo.

— Kar je mogoče, to rada storim, je odgovorila Margareta, ali tega ne zahtevaj, da bi sodelovala pri takih spletkah.

Ko je bila Margareta sama, so jo premagala njena čutila tako, da ni mogla zadržati solza. Kar je videla okrog sebe, vse se ji je gnusilo; gnusilo se ji je početje opatovo, gnusilo početje vojvodinje Viride in gnusilo njeno lastno početje, da je namreč postala nevesta barona Jošta Galla, dasi je z vso dušo in z vsem srcem ljubila Andreja Rovana.

Društvene vesti.

Društvo sv. Petra in Pavla Pozivlja vse svoje ude, da se zanesljivo udeleže zborovanja vsakega 13. v mesecu v dvorani na S. Santa Fe Ave. st. 1207 PUEBLO, COLO

Bratsko društvo: "SOKOL" spadajoče k J. S. K. J. ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v društveni dvorani na 502 Sc. Santa Fe Ave. **Društveni zdravnik je Dr. Chr. Argyr na 1210 Berwind Ave.**

K mnogobrojnem pristopu v čilo društvo vabi vljudno

ODBOR. PUEBLO, COLO.

Znižana vožnja v Yellowstone park.

Northern Pacific železnica naznanja znižane vozne cene iz Chicage, St. Paula, Duluth in drugih severozapadnih krajev v Yellowstone park in preko njega. S to znižano voznjo so združeni tudi znižani vozni troški v parku.

Novi hoteli so dozidani. Starodavna gostilna, moderna v vsakem oziru, postavljena iz hlodov blizo čudemih vrelcev, je najbolj zanimivo poslopje v deželi. Poleg je pa precej lepih novih hotelov na obrežju Yellowstone jezera, ki so najlepši okras parka.

V vsakem hotelu je prostora za 250 gostov. Hoteli imajo električno razsvetljavo, kurjavo na plin in svojo lastno godbo. Sezona pričenja z 1. julijem ter konča koncem septembra. Vozne listke kupite na N. P. R., preko Livingston in Gardener.

Za svet lahko povprašate vsacega agenta Northern Pacific železnice, ali pa pišite glavnemu agentu A. M. Cleland, Gen. Passgr's Agent St. Paul, Minn., za pojasnila, poleg pa priložite znamk za 5 centov za knjižico "Wonderland 1904".

J. SMOLKOVIC,

ugleden meščan v New Salem, Pa., ni mogel dobit olajšanja v svoji dolgi bolezni.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ga je popolnoma ozdravilo.

"Podpisani, čutim se hvaležnega in Vam naklonjenega za popolno ozdravljenje mojega že dolgo časa bolnega želodca. Mnogo denarja sem potrosil za različna zdravila in zdravnike, ali olajšanja vender nisem mogel dobiti. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ni samo hitro odstranilo vbadanje, pač pa me je popolnoma ozdravilo. Jaz sem zdaj popolnoma zdrav.

Vam udani
J. Smolkovic,"

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino služi vedno najbolje za odstranitev vsakovrstnih bolezni, sosebno želodčnih. Zalije in ojači želodčne organe, kateri so bili že popolnoma pokvarjeni radi zavživanja pokvarjenih zdravil; spravi jih v normalni red, da zopet pravilno izvršujejo svoje dela.

Varujte se pred ponarejenimi vini v lekarnah.

JOSEPH TRINER,

799 South Ashland Avenue

Pilsen Station CHICAGO, ILLINOIS.

"GRAD ZAGREB"

je najstareiši hrvatski "SALOON" na zapadni strani mesta Chicage.

Postrežba izvratna.

Hrvatsko—Slovenska dvorana za zborovanja, svadbe in plese.

ALOUIS PAUŠE lastnik,
314 W. 18th St. Chicago, Ill.

MATIJA ERKLAVEC,

433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.

edini slov. krojač v Chicagi, se priporoča rojakom v izdelovanje nove in popravljanje stare obleke, katera bo izgledala kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

Najvecja slovenska tvrdka EMIL BAUMAN'A
580 So. Center Ave. CHICAGO, ILL.

Pišite slovenske po veliki brezplačni cenik.

Nazdar rojaki!

Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča

MARTIN POTOKAR,
564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon štev. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, **John Koščička.**

Wilke

Najbolji izmed vseh je Wilke-zanesljivi fotograf

391-393 Blue Island Ave. na vogalu 14th Pl.

Zenitvanske in slike v skupinah so naše posebne specialitete.

Phone Canal 287. Tvrdka vstanovljena leta 1883.

Ob nedeljah odprto od 9. ure dopoldne do 5. ure popoldne.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše **izborne pivo je po evropsko kuhano, tako, da bodete vselej delali dobre kupčijo.**

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, in kar bodete dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno ležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

OBVESTILO!

Podpisani si usojam naznanjati p. n. občinstvu, da sem prevzel **"Saloon"** rojaka Jak. Martinčiča v **Sumit, Ill.** Moje načelo je in bode vselej sprejemati rojake najuljudnejše, vsled česar upam, da se bode tudi meni izkazovala tista naklonjenost, kakor mojemu predniku. Posetnike prijatelje in c. rojake v obče zagotavljam, da bodo vsak čas postreženi točno z izvrstnimi smodkami, svežo pivo, raznimi likerji, "Portvini", Trinerjevim vinom itd. Za zabavo novodobno kegljišče. Rojaki znanci, prijatelj obiskujte me v prostih urah, vživali bodete vsaj čisti zrak. Na zdar! FRANK KOENIG, Summit, Ill